АВГУСТ—ЗАРБДОР ОЙ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● 5 август 1969 йил, сешанба ● № 180 (14.343). ● Баҳоси 2 тийин.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ. Жиззах районидаги Жданов номли колхознинг комсомол-ёшлар бригадаси ғўза парваришида бошқаларга намуна бўляпти. Бригада аъзолари бу йил 130 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан оширив ҳосил кўтаришни ўз олдиларига қатъий мақсад қилиб қўйганлар. Суратда: бригаданинг моҳир механизатори Сарвар Сиддиқов.

А. Тўраев фотоси.

ЖАНГОВАР ВАЗИФАЛАР

Коммунизм қураётган бутун совет халқи билан биргаликда Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам улуғ сана—В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун ғайрат ва ташаббус кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Саноат корхоналарида, улкан қурилишларда, бепоён пахта далаларида, чорва яйловларида шонли ишчилар синфи, меҳнаткаш деҳқонлар, зиёлилар Улуғ Ленин партияси кўрсатмаларини бажариб, коммунистик мўл-кўлчилик бунёд этмоқда, моддий бойликлар яратмоқда, элни кийинтирмоқда, безантирмоқда. Ватанимизни гуллаб-яшнатиш йўлида жон куйдириб ишламоқда. Омманинг жанговар раҳбари, етакчиси бўлган партия ташкилотлари, коммунистлар социалистик мусобақага бошчилик қилиб, меҳнат аҳлининг ижодий ташаббусини улкан вазифаларни бажариш учун курашга сафарбар этмоқда.

Ҳамма жойда доҳий юбилейига зўр тайёргарлик кетаётир. Ҳар биримиз учун муқаддас, шарафли бўлган мана шу улуғ санани қандай қилиб муносиб нишонлаш иштиёқи фикримизга, дилимизга жо бўлгандир.

Ўзбекистон меҳнаткашларининг доҳий юбилейини муносиб нишонлаш юзасидан қўлга киритаётган ютуқлари беҳиҳоя каттадир. Саноатда, қурилишда, қишлоқ хўжалигида эришилаётган янги-янги ютуқлар республикамиз партия ташкилотларининг олиб бораётган ташкилотчилик, сиёсий-тарбиявий ишлари натижасидир.

Лекин олдимизда ҳали жуда катта, мураккаб вазифалар турибди. Об-ҳавонинг ноқулай келиши ғўза парваришида қўшимча қийинчиликлар туғдирмоқда. Шу сабабдан ғўзанинг амалини тезлаштириш, парваришдаги колоқликни тугатиш учун қўшимча тадбирлар кўриш талаб этилади. Бу йил чигит ерга кеч тушди. Бунинг устига иссиқ етарли бўлмаётганлиги сабабли, ғўзалар ғовлаб, ҳосилсиз шохлари кўпайиб кетяпти. Бунинг устига айрим хўжаликларда ғўзага ортикча минерал ўғит бериш, кўллатиб суғориш каби ярамас ҳоллар рўй бермоқдаки, бу албатта, ҳосилнинг тақдирини хавф остида қолдирмоқда. Ғўзага маҳаллий ўғит, айниқса қўй қийи солиш керак. Бу тупроқни қизитади шонанинг гулга, гулнинг кўсакка айланишини таъминлайди.

Ҳозир ғўза парваришида оқилона иш тутиш, фан ютуқлари, илғор тажрибалардан кенг фойдаланиш, агротехника тадбирларини ҳар ернинг шароитига қараб ишлаб чиқмоқ керак. Об-ҳавонинг турли шароитларида ҳам мўл пахта етиштирадиган миришкор деҳқонлар тажрибаси ана шундай кезларда юқори ҳосил олишда катта ёрдам беради. Бу соҳада Чуст район пахтакорларининг тажрибасидан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Пахта қуёшни, иссиқликни севади. Об-ҳавонинг паст келиши ғўза учун зарур бўлган иссиқликнинг етишмаслигига сабаб бўлаётир. Тажрибакор деҳқонлар ана шу иссиқликнинг ўрнини босадиган зарур тадбирлар кўраётирлар. Карта четларидаги соя бериб ётган дарахтларни буташ, чеканкани тез, сифатли ўтказиш зарур. Ғўзанинг фақат юқори шохларинигина эмас, балки пастки шохларини ҳам чилпиш, ҳосилсиз шохларини эса кесиб ташлаш даркор. Ариқ-зовурларни тозалаш, ернинг захини қочириш ва бошқа муҳим тадбирларни изчиллик билан амалга ошириш лозим. Бунинг учун августни мелиорация ойлиги деб эълон қилиш мақсадга мувофиқдир.

Август ойи—зарбдор ой, ҳосил тўплаш, ҳосилга ҳосил қўшиш ойи, ғўза парваришида юз берган колоқликни бартараф этиш ойидир. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари августнинг ҳар бир кунидан унумли фойдаланиб, бутун куч ва имкониятларни ишга солишлари, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, далада ишлаётганлар учун зарур шарт-шароитларни яратиб бермоқлари даркор. Ғўза парвариши соҳасида олиб борилаётган ишларни йиғим-теримга тайёргарлик билан қўшиб олиб бормоқ, пахта териш машиналарини барвақт шай қилиб қўймоқ керак. Афсуски, республикамизнинг бир қанча областларида пахта териш машиналарининг ремонти кўнгилдагидек эмас. Ҳозирги кунга қадар Қорақалпоғистон АССРда 22 процент, Хоразмда 21,7 процент, Андижонда 30 процент, Наманган, Қашқадарё, Самарқанд областларида 37 процент миқдорида пахта териш машинаси ремонтдан чиқарилди, холос. Ахир, вақт кутиб турмайди-ку! Хўжаликларнинг кўпгина раҳбарлари теримнинг тақдирини асосан машиналар ҳал қилишини наҳотки тушиниб етмаган бўлсалар. Пахта териш машиналарини теримга тахт қилиш, дефолиация қилинадиган майдонларни ҳозирдан белгилаб қўйиш, механизатор кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор бериш жанговар бурчимиздир.

Юбилей йилида қишлоқ хўжалигимизнинг бирорта соҳаси ҳам орқада қолмаслиги керак. Республикамизнинг ғаллакорлари дон тайёрлаш планини муваффақиятли бажарди. Лекин ҳали даламизда ғалла кўп. Зиммамизга олган социалистик мажбуриятимизни сўзсиз бажаришимиз, 1,5 миллион тонна дон етиштиришимиз лозим. Шунингдек, чорвачиликдаги колоқликни тугатишимиз, гўшт, сут, жун, ёғ, картошка, сабзавот, мева ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл етказиб, эл бойлигига бойлик қўшишимиз, улуғ доҳиймиз Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини ҳамма соҳаларда катта ютуқлар билан нишонламоғимиз даркор.

Олдимизда турган режалар, вазифалар катта ва шарафлидир. Кадрларимизнинг етуклиги, ташкилотчилик қобилияти, умумхалқ ишига садоқати ана шу улуғвор вазифаларни муваффақият билан бажаришда, мураккаб проблемаларни ҳал этишда, қийинчиликларни мардонавор енгишда маълум бўлади. Ваъдабозларга, махмадона, сафсатабозларга, қийинчиликлардан қочиб, партия ва давлат интизомини бузувчиларга шафқат йўқ! Партия ташкилотлари ҳамма жойда ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириб юборишлари, оммага бош бўлиб, олдимизда турган улкан ва мураккаб вазифаларни бажаришга оммани сафарбар этмоғи даркор. Ҳар бир коммунист партия топшириқларини юксак масъулиятни ҳис этган ҳолда бажарсин!

Уюшқоқлик, юксак, темирдек мустаҳкам интизом, ташаббус, садоқатлик намунасини кўрсатиб, Улуғ Ленин партиясининг аъзоси деган юксак номга муносиб бўлайлик. Улуғ Ленин ишига содиқлик, Ленин ғояларини ҳаётга татбиқ этиш—доҳиймиз юбилейига энг катта совғадир.

ПОЙТАХТ ОБЛАСТЬ ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ОҚҚЎРҒОН (Тошкент области), 4 август (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Тошкент область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлди. Кенгаш қатнашчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятлар — 356 минг тонна, пландагига қараганда деярли 20 минг тонна кўпроқ пахта, шунингдек гўшт, сут, тухум, каноп, сабзавот, картошка ва бошқа маҳсулотлар етиштириш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов кенгашда нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. Абдураззоқов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц қатнашдилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ М. АБДУРАЗЗОҚОВНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик партия олдидаги хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари ўртоқ Малик Абдураззоқов Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1969 йил, 4 август.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Финляндия республикасининг президенти У. Кекконен билан учрашди

29 июлдан 30 августгача Совет Иттифоқида дам олган Финляндия республикасининг президенти У. Кекконен СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан учрашиб суҳбатлар ўтказди.

Улар бу суҳбатларда Совет ва Финляндия дўстона муносабатларини янада ривожлантириш масалаларини кўриб чиқдилар, ҳар иккала мамлакат ўртасида ўзаро ишонч мустаҳкамланиб бораётганлигини қайд қилдилар. Шунингдек ҳозирги халқаро аҳвол проблемалари, жумладан Европа хавфсизлиги ва Европада тинч ҳамкорлик қилаш проблемалари муҳокама қилинди.

СССР Министрлар Советининг Раиси ва Финляндия президенти Совет Иттифоқи билан Финляндия шу проблемани муҳокама қилиш мақсадида Умумевропа кенгашини муваффақиятли тайёрлаш ва чақириш учун қўлларидан келган ҳамма нарсани қилишга интилаётганлигини айтдилар.

А. Н. Косигин билан У. К. Кекконеннинг учрашуви ва суҳбатлари дўстона вазиятда, кенг ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Д. И. МАНГЕЛЬДИННИ ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Дониёр Искандарович Мангельдин Ўзбекистон ССР алоқа министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1969 йил, 4 август,
Тошкент шаҳри.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

Фарғона область Советининг депутати, Ленин орденли донгдор пахтакор Собирахон Норматова бошчилик қилаётган бригада Ўзбекистон районидаги «Комсомол» совхозининг энг юқори ҳосилли бригадаларидан биридир. Бригаданинг бу йилги аҳди катта. 72 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олишга ҳаракат қилинмоқда. Ғўза парвариши агротехника қоидалари асосида юқори сифат билан олиб борилянти. Барча майдондаги ғўзалар учинчи комплекс парваришдан чиқарилди. Экинга шарбат суви берилмоқда. Ҳозирданоқ ҳар туп ғўзада 6-7 тадан тўқ кўсак бор.

Р. ТЎХТАСИНОВ.

* * *

Ҳазорасп районидаги Димитров номли колхозининг 6-бригада аъзолари бу йил ҳар гектар майдондан 50 центнердан «оқ олтин» ҳосили олиш учун астойдил бел боғлаб меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг меҳнати ҳозирданоқ ўз натижасини кўрсатмоқда. Ғўзалар ривожи ниҳоятда яхши. Гул, шоналар беҳисоб. Ҳар бир туп ғўзада ҳозирданоқ 7-8 тадан кўсак санаш мумкин.

О. РЎЗМЕТОВ.

Абдуғани Каримов кўп йиллардан буён Пастдарғом районидаги «Ўзбекистон» колхозининг 12-бригадасига бошчилик қилиб келади. Бригада йил сайин яхши кўрсаткичларга эришяпти. Пахтадан юқори ҳосил етиштиришда бошқаларга намуна бўляпти. Айни кунларда ғўза парваришини қизитиб, мажбуриятга яраша ҳосил тўпланяпти. Бригаданинг М. Раҳмонова, М. Каримова, М. Султонова каби аъзолари ғўзаларни чеканка қилишда ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Бу азаматларнинг ҳар бири кунлик чеканка қилиш нормаларини 1,5-2 ҳиссадан бажаряптилар.

А. КАРИМОВ.

ҲАР ДАҚИҚАНИ ҒАНИМАТ БИЛИБ...

Бу йилги экиш-тикиш ишлари бошқача шароитда ўтди. Ҳар йили қиш пайтида кузги шудгорнинг талай қисмини суғорардик, тупроқда кўпроқ нам тўплаш тадбирларини амалга оширардик. Бу йилги шароитда бундай қилинмади. Қишнинг ҳаддан ташқари чўзилиб кетиши, қор кўп ёғиши ҳамда кўкламдаги ёғингарчилик туфайли сизот сувлар чуқур жойлашган участкаларни ҳам қишда суғормадик. Запас суғоришга эҳтиёж қолмади. Чигит кеч экилса ҳам тез ва текис униб чиқди.

Деярли ҳамма майдондаги ғўза кўндалангига қирқилиб, ҳар бир қатор, уядаги туплар ростлаб чиқилди. Ҳам кўндалангига, ҳам узунасига культиватор юргизиб, қатор ораларини чуқур юмшатиш билан бир вақтда экин икки томондан озиқлантириб борилди.

Июль ойи охирида барча майдондаги ғўзаларни кўздан кечириб чиққанимизда, колхоз бўйича ҳар туп ғўзада ўрта ҳисобда 3,5 тадан кўсак борлиги маълум бўлди. Юқори ҳосилли Н. Тонготаров, Ж. Усмонов, З. Қурбонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда кўсак бундан ҳам кўп.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Хурсанд Жўраев бошлиқ бригада ўтган йили 135 гектар майдонининг ҳар гектаридан 34 центнердан хирмон кўтарган эди. Бригада аъзолари бу йил камида 40 центнердан пахта етиштириш ҳақида ваъда беришган. Ҳозир бу бригаданинг ҳар туп ғўзасида ўртача 4 тадан, айрим карталарида бештадан кўсак санаш мумкин.

Колхозимиз пахтакорлари йил бошида гектаридан 33 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган эди. Бу мажбурият [illegible] дан ҳосил етиштиришга қарор қилинди. Кўпчилик бригадаларнинг аъзолари гектаридан 40 центнердан пахта олиш ҳақида сўз бердилар. Бу юксак мажбурият ўз-ўзидан бажарилмайди, албатта. Биз Андижон область, Москва районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кумрихон Рустамованинг пахтакорлик касбини шарафлайлик деган чақириғини муҳокама қилгач, август ойи ва сентябрнинг биринчи ўн кунлигини ҳосилга-ҳосил қўшиладиган зарбдор қирқ кунлик деб эълон қилдик.

Шу қирқ кун ичида барча май- [illegible] лаб юбордик ва уни тез кунда тугаллаймиз. Ғўзанинг ғовлаб кетишига йўл қўймаймиз. Машина теримига ажратилган участкалардаги экинни алоҳида парвариш қиламиз. Бегона ўтни ўстирмаймиз. Ғўзани жадал культивация қилиб, тупроқни шамоллатиш, захни йўқотишга алоҳида эътибор берамиз.

Саратон ўтиб, асад кирди, экинни ясатиш пайти келди. Ҳозирги давр ҳосил тўплаш, ҳосилга ҳосил қўшишнинг ҳал қилувчи даври ҳисобланади. Ҳар бир шонани гулга ва гулни тўқ кўсакка айлантириш, янгидан пайдо бўлган тугунчаларни тўла сақлаб қолиш учун ғўзани имкони борича сифатли парвариш қиламиз.

Ҳозиргача барча майдондаги ғўза 1,2 марта «шарбат» билан суғорилди. Яна камида икки марта «шарбат» оқизишни белгиладик. 14 та далачилик бригадасининг ҳаммасига маҳаллий ўғит тўплаш юзасидан топшириқлар берилди. Ҳар бригадада иккитадан тележка билан гўнг чиқариляпти. Ташилган маҳаллий ўғитлар алоҳида гўнгхоналарда чиритиляпти. Сўнгра сув билан пайкалларга оқизиляпти.

Қосим РАҲМАТОВ,
Хатирчи районидаги Ленин номли колхознинг раиси,
Фахриддин РАЖАБОВ,
колхознинг бош агрономи.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

● Август—мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой ● Парваришни янада кучайтириб, ҳар туп ғўзадаги гул ва кўсаклар сонини кўпайтиринг ● *Экинни культивация қилишни тинмай кучайтиринг* ● Тупроқни шамоллатишга, ундаги захни қочиришга алоҳида эътибор беринг ● *Чеканкани тез ва сифатли тугалланг* ● Ғўзанинг ғовлаб кетишига йўл қўйманг.

Қишлоқ қурилиши масалалари

ЧИРОЙ ВА АЖИН

Мирзачўлни чўл дейишга одамнинг оғзи бормай қолди. Эндиликда бу ерларни Мирзагулистон деб аташаётгани бежиз эмас. Қадами қутлуғ бинокорлар қадим одам юрса оёғи, қуш учса қаноти куйган жойларда шаҳарга монанд кўркам посёлкалар ва ҳар жиҳатдан тўкис шаҳарлар барпо қилмоқдалар.

Сирдарё область колхозлараро қурилиш трестининг бошқарувчиси Бобо Додоевич Кожаков билан Мирзачўлни кезиб чиқдик. Қурувчилар ҳақиқатан ҳам ҳиммат кўрсатишяпти. 17 йилдан буён бинокорлик соҳасида ишлаб келаётган бу мутахассис Мирзачўлни обод қилишдаги хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган.

— Трестимиз коллективи зиммасига олган мажбуриятларни шараф билан бажариш учун ғайрат билан меҳнат қилмоқда, — дейди бошқарувчи ва ён дафтаридаги ёзувларга кўз югуртириб олгач, сўзида давом этади. — Ўтган йил плани ортиғи билан бажарилди. Бош пудрат бўйича уй-жой қурилиши плани 102 процент, маданий-маиший объектлар тиклаш 107 процент, чорвачилик бинолари қуриш топшириқлари 108,9 процент адо этилди. Бу йил қиш қаттиқ келганлиги натижасида иморат тиклаш ишларида бир мунча қийинчиликлар вужудга келди. Биринчи квартал плани бажарилмай қолди. Апрель ва май ойларида қурилиш ишларини олиб боришда нормага тушиб олдик. Ўтган кварталдаги қолоқликни тугатиш тадбирларини амалга ошириб, ярим йиллик планни муддатидан илгари бажардик.

У илғор коллективлар ва пешқадам бинокорлар ҳақида ҳам сўз очди. Жеттисой, Жиззах, Сирдарё райони колхозлараро қурилиш бошқармалари чўлни бўстон қилишга каттароқ ҳисса қўшиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Биз Жиззах район бошқармасининг Ленин орденли комплекс қурилиш бригадаси бошлиғи Сойиб Имомназаров, Боёвут районидаги электр пайвандчилар бригадасининг раҳбари Ҳ. Раҳимов, Сирдарё районидаги комплекс бинокорлар бригадасининг бошлиғи Р. Бориев ўртоқлар билан суҳбатлашдик. Улар иморатларни барвақт қуриб фойдаланишга топширишда, бинокорлик механизмларидан самарали фойдаланишда ҳамкасбларига намуна бўлишмоқда.

Бобо Додоевич трестнинг ишлаб чиқариш базаси тобора кенгайтириб борилаётгани ҳақида қизиқ мисоллар келтирди. Трест ҳузуридаги бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатида йиғма уйлар деталларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ҳар бирининг фойдали майдони 50 — 60 квадрат метрдан иборат бўлган кўп хонали йиғма уйлар қурилиши тезлаштириб юборилди. Комбинат шу йилнинг ўзида бундай уйлардан 100 тасини чўлқуварлар ихтиёрига топширади.

Йиғма уйлар тиклаш ғиштин уйларга нисбатан катта афзалликларга эга. Қурилиш ишларини уч баравар тезлаштириш мумкин. Тўрт монтажчи бир кран ёрдамида тўрт хонали уйни бир кунда монтажлаб бўляпти. Бу эса чўлни ўзлаштирувчилар учун кўплаб уй-жой қуриб беришни таъминлаяпти. Ҳар бир район бошқармаси ҳузурида ҳам таянч базалари вужудга келтириляпти. 1970 йилга бориб областдаги барча колхозлараро қурилиш бошқармалари ўз мукаммал ишлаб чиқариш базасига эга бўлади. Бошқармадаги таянч базаларда ҳар йили 10 минг квадрат метр эшик, дераза, 30000 квадрат метр ҳажмда йиғма темир-бетон буюмлар тайёрлайдиган устахоналар, беш-олти минг кубометр ёғочни қайта ишлайдиган арралаш хўжаликлари маҳсулот бериб туради.

Лекин Бобо Додоевичнинг ҳам ўзига яраша ташвиши бор экан. Баъзи колхоз раҳбарлари қурилиш титул рўйхатига биноларни сон-саноқсиз киритаверишни яхши кўрадилар-у, ҳисоб-китобга келганда қурилиш ташкилотларини ноқулай аҳволга солиб қўядилар. Гулистон районидаги Аҳмедов номли колхозда бир қанча янги объектлар қуриб фойдаланишга топширилди. Бироқ ўтган йилги қарзни колхоз ҳали тўлагани йўқ. Қурилиш ташкилоти ҳисобига 19 минг сўм ўтказиши зарур. Боёвут районидаги Карл Маркс номли колхоз ўтган йили 50 минг сўм қарз бўлиб қолган эди, ҳали бу маблағ қурилиш бошқармаси ихтиёрига ўтказилганича йўқ.

Колхозлар бой. Деҳқонлар ҳар жиҳатдан тўкис ҳовли-жойда яшашга интилишади. Нон ёпишга тандири, ишдан қайтганда роҳатланиб ўтиришга супаси, паррандахонаси, молхонаси ҳам таппа-тахт бўлиши лозим. Бошқарувчи Мирзачўл кишиларининг бу кайфиятини жуда яхши билади. Шунинг учун ҳам баъзи масалалар ҳақида куйиниб гапирди. Айрим колхозларда бош план йўқлиги сабабли қурилиш ишлари тартибсиз олиб борилади. Шундай аҳволни Боёвут районидаги «Ленинизм» колхозининг Жданов номли участкасида кўрдик. Колхоз бош план асосида қурилиш ишлари олиб бормаганлиги оқибатида ҳар ким хоҳлаган жойига ўз билганича уй-жой ва бошқа иморатлар қураверган. Бу, қишлоқ қиёфасининг чеҳрасига ажин бўлиб тушган.

«Уззempроект» ва «Узгипросельстрой» лойиҳалаш институтлари колхоз қишлоқларини синчиклаб кўздан кечирса, бинолар инвентаризациясини ўтказса жуда фойдали иш бўлур эди. Чунки колхозлар қаерда қурилишлар қилиш, қаерга иморат қурмасликни олдиндан билиб олишарди. Шунда колхоз харажатлари ҳам кўпаймас, бош планлар расамати билан амалга ошириловерaди. Масалан, бир колхознинг уч участкаси бор дейлик. Бир участка тўкис бош план асосида қуриб битказилса, унда уй-жой ҳам, олдида томорқаси ҳам, посёлкада маданий-маиший хизмат кўрсатадиган корхона ва муассасалар ҳам бир-бирига яқин жойлашади. Ваҳоланки, айрим колхозларда аҳоли ҳар қаерга иморат солиб ташлайвергани учун қишлоқ кўримсиз бўлиб қолмоқда.

Колхозлараро қурилиш бошқармаларининг машина-механизмлар билан таъминланишида жиддий камчиликлар бор. Қарийб бир ҳажмда иш бажарадиган район колхозлараро қурилиш бошқармалари билан республика Қишлоқ қурилиши министрлигининг кўчма колонналари ўртасида шу жиҳатдан катта фарқ мавжуд. Колхозлараро қурилиш бошқармалари колонналарга қараганда механизмлар билан 3-4 баравар кам таъминланган. Ўзбекистон ССР Госплани бинокорлик ташкилотларига машина-ускуналар ажратганда шуни инобатга олса, соз бўлур эди.

Сирдарё областининг гўзал чиройига ўринсиз тушган ажиндек бўлиб турган юқоридаги каби камчиликлар борки, уларни тугатиш Мирзагулистоннинг эртанги жамолига пардоз бериш билан баробар.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

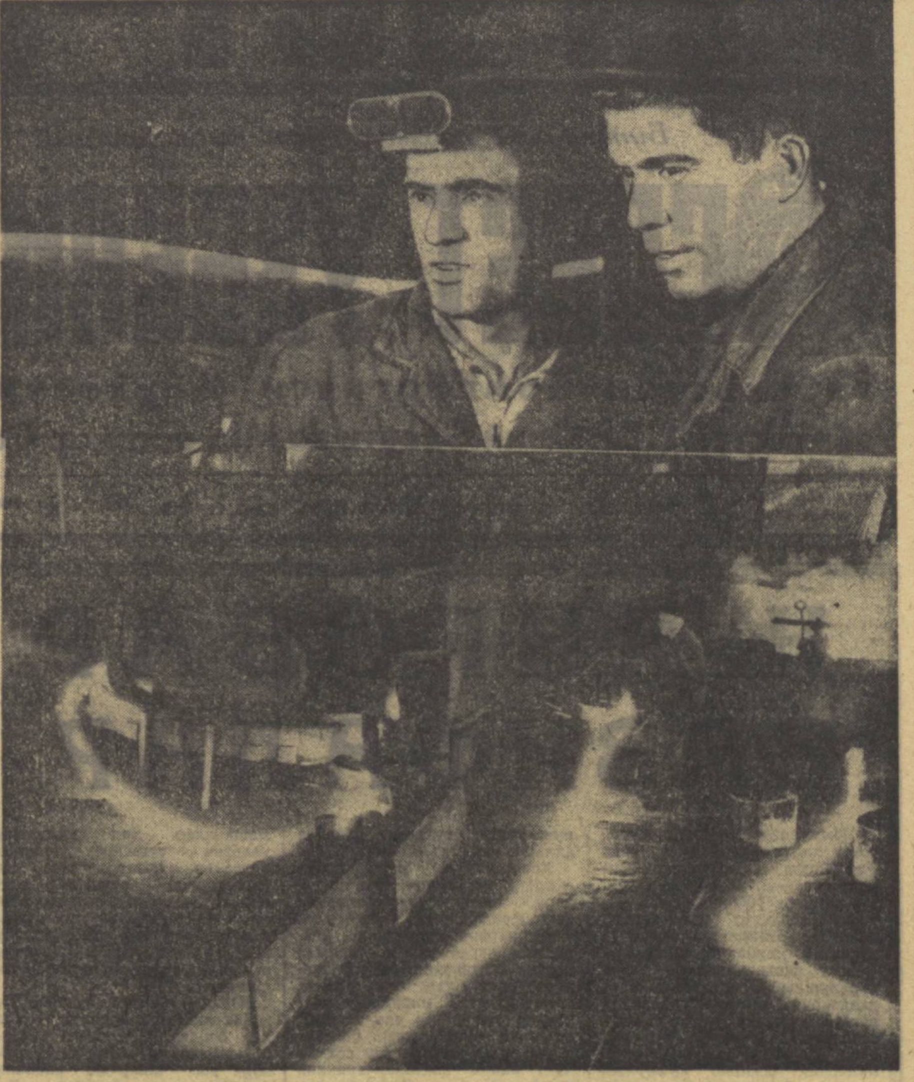

В. И. ЛЕНИН номли Бекобод металлургия заводида меҳнати билан бахт топган оилалар жуда кўпайиб бормоқда. Бу ерда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Нуриддинов ва унинг укалари ишлаб чиқаришда намуна кўрсатишяпти. Суратда: қаҳрамоннинг укалари — ёш металлурглар Шамси ва Кўки НУРИДДИНОВлар.

С. Безносов фотоси.

ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИДА

УСТОЗ БИНОКОР

Иброҳимжон Исмоилов 40 йилдан буён Наманган шаҳрида қурилиш ишлари олиб боради. Шу йиллар давомида у кўпгина муносиб шогирдлар тайёрлади. Улар ҳам устозлари Иброҳимжон Исмоилов сингари серғайрат, ҳалол ва уста бинокор бўлиб етишдилар. Намангандаги 10- қурилиш трестининг 112- кўчма механизациялашган колоннасида бир қанча йиллардан буён бригада бошлиғи бўлиб ишлаётган устоз бинокорни муборакбод этишга бағишланган тантанага кўпчилик йиғилди. Келганлар илғор қурувчи Иброҳимжон Исмоиловни «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони билан қизғин табрикладилар.

Ж. САИДАҲМЕДОВ.

ҲАММА НОРМА БАЖАРАДИ

Оҳангарондаги янги шаҳар қурилишида 15- механизациялашган кўчма колонна коллективи ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Бригадалараро социалистик мусобақада Лидия Ивановна Айхел бошлиқ бригада пешқадамлик қилмоқда. Бу коллективнинг 40 аъзоси бор. Хотин-қизлардан ташкил топган ана шу пардозловчилар бригадасининг барча аъзолари смена нормаларини ҳамиша ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлмоқдалар.

А. ОРТИҚОВ.

ЧЎЛҚУВАРЛАР МАМНУН

Сирдарё областидаги Йўлдош Охунбобоев номли совхозда сув иншоотлари барпо қилишда янги ва мукаммал машиналардан кенг фойдаланиляпти. Яқинда Ленинградаги мелиоратив ва ирригация машиналари илмий-текшириш институти конструкторлари яратган бетонлаш машиналаридан фойдаланишга киришилди. Бу машинадан чўлқуварлар жуда мамнун бўлишмоқда. Янги машина бир соатда 48 кубометр каналга бетон ётқизмоқда.

М. МАҲМУДОВ.

Комсомолда тобланганлар

ЁШ КОММУНИСТ

Умаржон Қодиров билан студентлигидаёқ таниш эдим. У Тошкент политехника институтида ўқирди. Ушанга ҳам 3 йил бўлди. Институтни тамомлаётганларни ишга тақсимлаш вақтида у «Главташкентстрой»-га йўлланма олди. Кейин транспорт бошқармасига қарашли 6-автобазага ишга тайинланди.

Автобазада Умаржонни автоколонна механиги лавозимига лозим кўришди. Тўғрисини айтганда, Умаржон бундан сал хафа ҳам бўлди. «Шунча ўқиганларим бекор кетадими, — деб ўйлади ўзича. — Агар инженер бўлиб ишлаганимда кўпроқ манфаат келтирмасмидим». Бошқалар эса ўзларича фикр айтдилар: «Наҳотки шундай бўлса! Ахир, Умаржон олий ўқув юртида яхши ўқиган эди-ю, инженерлик лавозимини наҳот эплолмаса?»

Фақат автобаза директори Михаил Алексеевич Шеин бошқача фикрда эди. У ўзича бошқа режаларни тузиб қўйганди: автобазада инженерлик лавозими учун ўрин бор. Лекин ёш мутахассис аввал автоколоннада ишлаб кўрсин. Кейин мастер бўлиб автомобилларни ремонт қилишда қўл қавартирсин. Бу эса унинг учун чиниқиш мактаби бўлади. Шундай бўлди. Директор ёш мутахассиснинг фаолиятини кузатиб борди. Умаржон эса бутун борлиғи билан автоколонна ишини яхшилаш учун берилиб кетди. Билмаганларини етук мутахассислардан сўраб ўрганди. Ёшларга тажрибаларини мунтазам ўргатиб борди.

Умаржон ярим йил давомида механик сифатида автомобиль техникаси ремонти билан шуғулланди. Кейин 6 ой мастер ҳам бўлди. Ҳозир ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиғи.

—Сен энди ишлаб чиқариш-техника бўлими бошлиғи лавозимида ишлашга тайёр бўлдинг, — деди Михаил Алексеевич бир куни комсомол инженер Умаржон Қодировнинг елкасига қўлларини оҳиста қўйиб. — Энди ҳамма масалаларни мустақил ҳал қилаверасан.

Коммунист Шеин ҳамма ишни унга ташлаб қўймади. Ишлаб чиқариш-техника бўлимига кириб Умаржон Қодировнинг ишлари билан қизиқиб борди. Бу, ёш инженерга ишонмаслик белгиси эмасди. Балки, директор унинг ишини назорат қилиб туришни лозим кўрганди.

Ёш мутахассис кўп вақт ўтмаёқ коллективнинг ҳурматини қозонди. Уни ёшлар комсомол етакчиси қилиб сайладилар. Автохўжаликда комсомол ишлари жонланиб кетди. «Комсомол прожектори» штаби тузилди. Ишлаб чиқариш маданияти масалалари бўйича рейдлар ўтказила бошлади. Комсомоллар ташаббуси билан металл парчалари тўплаб топшириш йўлга қўйилди.

Шофёрлардан комсомол-ёшлар бригадалари тузилди. Улар орасида социалистик мусобақани авж олдириш тадбир-рейдлар ўтказила бошлади. Умаржон Қодиров раҳбарлик қилаётган комсомол ташкилотининг бюроси ёшларнинг бўш вақтини кўнгилли ўтказиш борасида ҳам анчагина ибратли ишлар қилди. Ёшларнинг коллектив равишда концертларга, спектаклларга боришни йўлга қўйилди. Корхонанинг ўзида дам олиш кечалари уюштирилди. Шаҳардан ташқари жойларга сайр-саёҳатлар ташкил қилинмоқда.

Бу ишларнинг ҳаммасига комсомол етакчилари ва автобаза партия ташкилотининг секретари Н. С. Алаев раҳбарлик қилмоқда. Партия ташкилотини янги аъзолар ҳисобига тўлдириш ҳақида гап кетганда, Николай Степанович мана бундай деди:

—Комсомол ташкилоти бюроси партияга кириш учун ўз сафидан икки ёшни тайёрлаётганлиги қувонарли ҳодиса. Агар шуларга яна бир кишини қўшсак — комсомол етакчисини ҳам партия сафига қабул қилсак нима дейсиз?

—Қани энди шундай бўлса! — ҳаяжон билан Умаржон шундай деб юборганидан ўзи хижолатда қолди. — КПСС аъзолигига кандидатликка ўтиш ҳақидаги орзум ушаладиган бўлди. Автобазада ишлаётганимга ҳам бир йилдан ошиб кетди. Комсомол ташкилоти тавсиянома берса керак.

Дарҳақиқат, Умаржон Қодировни партия сафига қабул қилиш ҳақида комсомол ташкилоти ва коммунистлардан Николай Степанович Алаев билан Александр Илларионович Аляев ўртоқлар рекомендация беришди.

Комсомол Қодиров учун партия сафига ўтиш яна ҳам катта масъулият юклади. Тағин партия бюроси ёш коммунистни комсомоллар билан ишлашда давом этишга даъват қилди ва иккинчи марта комсомол етакчиси қилиб сайланди. Партия ташкилоти уни КПСС аъзолигига қабул қилган куни ишчиларнинг умумий йиғилишида ўртоқ Қодиров доимий ишлаб чиқариш кенгаши аъзолигига сайланди. Кейин шу кенгашга раислик қила бошлади.

Ёш мутахассиснинг ҳозирги ишлари қалай?

—Ўртоқ Қодиров меҳнаткаш ва ташкилотчи мутахассис бўлиб етишди, — дейди автобаза бош инженери Александр Илларионович Аляев. — У техника ҳужжатларини тартибга келтиришда анча ишлар қилди. Автомобиль парки техникавий ҳолатини яхшилаш тадбирларини амалга оширмоқда. Машиналарнинг ўз вақтида ремонт қилиниши устидан қатъий назорат ўрнатган.

—Доимий ишлаб чиқариш кенгаши ишига Умаржон Қодиров яхши раҳбарлик қилмоқда. Коллективнинг қалбига йўл топиб боряпти, — дейди ёш инженер ҳақида корхона касаба союз комитетининг раиси Х. Загидуллин.

Ёш мутахассис коммунист нималарга қодир эканлигини намойиш қила бошлади. У корхонада ишлаб чиқариш-техника бўлимини ижодий ишлар марказига айлантирди. Ҳар бир ишчи ва инженер техник ходимнинг автобаза ишини яхшилашга техникавий ҳисса қўшиши учун шарт-шароитлар яратиб бера бошлади. Бу айниқса доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб нишонлаш юзасидан бошланган социалистик мусобақада ҳам кўзга яққол ташланмоқда. Корхонада резервларнинг ленинча кўригини ўтказиш, автотранспорт воситаларидан самарали фойдаланиш, олинган мажбуриятлар ва беш йиллик планнинг шараф билан адо этилишини таъминлаш учун қизғин кураш бормоқда.

Бунда ёш коммунистлар алоҳида ташаббус кўрсатмоқдалар. Умаржон Қодиров ҳам шулар қаторида. Автобазада илғор тажрибаларни ёйиш, иш жараёнларини такомиллаштириш, новаторлик ҳаракатини кенг қулоч ёйдириш учун курашувчилар кундан-кунга кўпайиб бормоқда. Умаржон Қодиров тажрибали инженер сифатида ишлаб чиқаришда ана шундай тобланмоқда.

П. СЕЛЕЗНЕВ,
«Главташкентстрой» транспорт бошқармаси бирлашган касаба союз комитетининг раиси.

СИРДАРЁ ОБКОМИНИНГ ПЛЕНУМИ

Сирдарё область партия комитетининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди. Пленум мусобақадош Тошкент область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг раҳбари, Тошкент область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари С. А. Тошқуловнинг текшириш якунларига бағишланган докладини эшитди. Сирдарёликлар юбилей йилида давлатга 515 минг тонна пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга аҳд қилганлар. Улар мусобақадош дўстларининг маслаҳат ва кўрсатмаларидан мамнун бўлдилар.

Пленум ташкилий масалани ҳам қараб чиқди. Область партия комитетининг секретари И. Б. Усмонхўжаев бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни область партия комитети бюро аъзолиги ҳамда секретарлигидан озод қилди. Ўртоқ Р. С. Қосимов область партия комитети бюроси аъзоси ҳамда секретари этиб сайланди.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ҚАШҚАДАРЁ ЯНГИЛИКЛАРИ

ШАКАРПАЗЛИК ЦЕХИ

Ошхоналар ва ресторанлар тресту шаҳарда шакарпазлик цехи қурди. Цехда йилига шаҳар меҳнаткашлари учун 65-75 тоннага яқин турли-туман ширинликлар тайёрланади. Цех замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, иш жараёнлари механизациялаштирилган.

Шунингдек, шакарпазлик цехининг ёнида совуқ ичимликлар цехи ҳам фойдаланишга шайлаб қўйилди.

ҚАРШИ — САМАРҚАНД

Қарши — Самарқанд темир йўли қурилаётир. Бу икки шаҳарни бир-бири билан боғлайдиган асфальт йўл қурилиши эса тугалланай деб қолди. Қашқадарё областидаги 6- йўл қурилиш бошқармасининг азаматлари шу кунларда охирги километр йўлга асфальт ётқизмоқдалар.

ЧЎЛҚУВАРЛАР УЧУН

Қарши чўлини ўзлаштиришдек олийжаноб ишга бел боғлаган инженер-техник ходимлар Германия Демократик республикасидан келтирилган мураккаб ускуналарни монтаж қилишга киришдилар. Бу ускуналар ёрдамида Қарши магистрал каналида қурилаётган насос станцияси учун керакли қувурлар тайёрлаш кўзда тутилмоқда. Ҳозир «Средазирсовхозстрой» бош бошқармасининг «Ирмонтажстрой» трести 45- кўчма механизациялашган колоннаси коллективи станокларни ўрнатишга киришди.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КАСБ—БЕБАҲО МЕРОС

Бобокалонларимиз ақл-заковатда баркамол, зеҳни шамшир бўлганлар. Қадимий обидаларда, деворлар ва миноралар сайқалида, тошга ва ёғочга ўйилган фусункор нақшларда зўр талант ва истеъдод эркин акс этиб турибди. Хоразм буюк олимлар ва шоирлар диёри бўлиш билан бирга, ажойиб наққошлар ва нафис ҳунар соҳибларининг юртидир.

Умрлар умрга уланганидек, гўзал анъаналар, урф-одатлар, касб-ҳунарлар авлоддан-авлодга ўтиб, даврлар оша сақланиб келган. Касбни авлодга мерос қолдириш, шогирд чиқариш ҳар бир уста обрўси ва нуфузининг мезони бўлган. Уста муносиб издошлари маҳоратидан қувонса, шогирд устаси билан фахoланиб, тириклигида отадек иззатлаган, марҳум уста хотирасини бир умр эъзозлаб юрган. Бу—халқимизнинг олижаноб фазилатларидандир.

Хива шаҳрида машҳур ўймакор Ота Полвонов истиқомат қилади. Ҳозир у бир юз икки ёшга кирди. Отахон яратган ажойиб нақшлар Тошкентдаги Навоий номли, Муқимий номли театрларни, Урганч ва Хива шаҳарларидаги, колхоз қишлоқларидаги талай муҳташам биноларни безаб турибди. Уста санъатининг намуналари Москва, Ленинград, Тошкент, Ашхобод ва Хоразм музейларида сақланмоқда. 1937 йилда Парижда бўлиб ўтган халқаро ўймакорлик кўргазмасида мана шу хоразмлик уста биринчи даражали диплом ва олтин медаль билан мукофотланган эди.

Ота Полвонов ўнлаб машҳур наққошларнинг устози. Унинг шогирдларидан бири Абдулла Болтаев Давлат мукофоти лауреати эди. СССР Рассомлар Союзининг аъзолари Одамбой Бобожонов, Мадраҳим Отажонов ҳам отанинг шогирдлари бўлиб, эндиликда етук уста даражасига кўтарилдилар.

Мен яқинда Хивада бўлдим. Моҳир наққош Одамбой Бобожонов Пионерлар уйидаги тўгаракка раҳбарлик қиларкан. Рўйхатга 32 бола ёзилган бўлса ҳам юзга яқин ўқувчи наққошлик тўгарагига қатнашяпти. В. И. Ленин сурати, Беруний, Хоразмий, Навоий каби улуғ кишиларнинг нуроний сиймолари, ганчга, шишага, мисга, ёғоч ва фанерга ишланган ранг-баранг нақшлар кишини мафтун этади. Булар — уста маҳоратининг ёрқин тимсоли, шогирдлар қунти, зеҳни ва дидини кўрсатувчи кўзгу. Шу ери қувончлики, ўринбосарлар етишяпти. Демак, ҳунар ҳам ҳаётдек боқий!

Хивадаги маҳаллий саноат комбинатида қўли гул наққош Мадраҳим Отажонов ишлаяпти. Ёдгорлик буюмлари цехида ўзи ва икки шогирди ишлаган миллий-бадиий буюмларни кўриб, устага таҳсинлар айтдик. Алишер Навоий юбилейига аталган нафис ёдгорликлар, В. И. Лениннинг мисга нақш қилинган сурати, безакли пичоқ, баркаш каби хилма-хил буюмлар, қумғонлар нафосатни кўз-кўз қилгандек турли рангда товланади, жилоланади.

Биз юқорида боболар касбини давом эттираётган ва улуғлаётган бир неча устанинг номларини айтдик. Тўғрисини айтганда, бундай кишилар бармоқ билан санарлик. Айниқса мисгар, кулол, ўймакор ва бошқа касб эгалари кейинги даврда камайиб кетди. Хўш, сабаб нима?

Йирик саноат корхоналари вужудга келган шароитда кўпгина буюмларни кустарь устахонада ишлаб чиқаришга ҳожат қолмаганлиги тўғри. Аммо, бу — косиблар, ҳунармандлар маҳсулотига эҳтиёж бутунлай йўқолди, деган гап эмас. Партия ва ҳукумат маҳаллий саноатни ривожлантиришга катта эътибор бераётганликларининг боиси ҳам шунда. Аҳолининг истеъмол буюмларига бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондиришга ҳисса қўшиш — маҳаллий саноат ходимларининг, ҳунармандларнинг муҳим вазифасидир.

Чиройли ва пишиқ сопол идиш-товоқларга, мисгарлик буюмларига талаб ҳозир ҳам катта. Хум, кува, кўза, кумғон, патнис, обдаста сингари асбоблар рўзғор учун ҳамма вақт зарур. Сопол товоқлар дид билан бежирим қилиб ишланса, рўзғор ҳожатига ҳам, совғага ҳам арзийди, нақшдор буюмлар уйни безайдиган зеб-зийнатдир. Лекин, маҳаллий саноат корхоналарида бундай асбобларни, рўзғор ва безак буюмларини ишлаб чиқаришга бефарқ қаралмоқда.

Наққошлик, ўймакорлик ҳам юришмаётган касблардан. Шаҳар ва қишлоқларда кўплаб жамоат бинолари қурилмоқда. Ана шу иморатлар миллий нақшлар билан безатилса, кинотеатрлар, клублар, чойхоналар, дала шийпонлари ўймакорлик санъатини ўзида жилвалантириб турса, нақадар соз бўларди. Дурадгорлик цехи маҳсулотлари: эшик, дераза, курси, хонтахта ва қоказоларга гўзал нақшлар ўйилса, харидорбоп, хушбичим бўларди. Бу ишларни ташкил этиш, халқ талантини тўлароқ рўёбга чиқариш, ҳунарни қадрлаш керак.

Яна бир мулоҳаза шундаки, сайёҳлар шаҳри Хивада ёдгорлик буюмлари фабрикаси ташкил этилиб, наққошлар, энг яхши ҳунармандлар бир марказга уюштирилса, сопол ва чинни идишлар, нақшдор мис, ёғоч буюмлар, ўймакорлик намуналари шу корхонада ишлаб чиқарилса, мақсадга мувофиқ бўларди. Мебель комбинатларида ўймакорлик цехи очиш, Урганч қурилиш техникумида наққошлик бўлими ташкил қилиш ҳақида ўйлаб кўриш зарур.

Боболар касби — бебаҳо мерос. Олижаноб касб-ҳунарларни сақлаб қолиш ва ривожлантириш, халқимизнинг наққошлик, ҳунармандлик санъати анъаналарини давом эттириш ва янги юксак поғонага кўтариш — фарзандлар бурчидир. Бу муҳим масала билан жиддий шуғулланиш, ёшларда боболар касбига меҳр уйғотиш, ҳунар аҳлини, халқ усталарини қадрлаш лозим. Чунки инсон камоли касб туфайлидир, халқ манфаатига хизмат қилган ҳар бир касб шарафлидир.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ДАМЛАР

ТАЖРИБА ВА ТАШАББУС

Республикамиз деҳқонлари олдида беқиёс катта вазифалар турибди. 1969 йилда давлатга 4 миллион 100 минг тонна пахта етказиб беришимиз керак. Шунда доҳиймиз В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейига муносиб совға тайёрлаган, кўп миллатли совет халқлари олдидаги интернационал бурчимизни шараф билан адо этган бўламиз. Бунинг учун ҳар бир пахтакор хўжалик ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини сўзсиз бажариши керак.

Районимиз пахтакорлари бу улкан хирмонга 64 минг тонналик «оқ олтин»и билан улуш қўшади. Бу вазифани муқаддас бурч деб ҳисоблаймиз. 64 минг тонналик оқ олтин» хирмони кўтариш учун нималар қилинди-ю, тағин нималар қилиш керак? Мен шу ҳақда батафсилроқ тўхталиб ўтмоқчиман.

Пахта майдонимиз 21 минг 160 гектар. Гектаридан 30,1 центнердан ҳосил олишимиз керак. Шунда пахтанинг ялпи ҳосилини ўтган йилдагидан 7 минг тонна кўпайтирамиз. Чигит энг яхши агротехника муддатда экилди, гектар тўла, кўчат бут. Ғўзанинг авжи яхши, ҳозир белга уради, қийғос ҳосил тугяпти. Барча агротехника тадбирлари омилкорлик билан амалга оширияпти. Хуллас, шу кунгача қилинган ишларнинг дастлабки якунидан кўнглимиз тўлди. Ғўза тўплаган ҳосил нишоналари — шона, гул, тугунча, кўсакларни кўриб, мажбуриятимизни сўзсиз бажаришга бўлган ишончимиз кун сайин ортяпти.

Лекин пахтачиликда юз берган ҳақиқий аҳвол, ўсимликнинг шу кунлардаги ҳолати синчиклаб ўрганилса, ҳали олдимизда жуда катта куч сарфлаш талаб этадиган вазифалар тургани маълум бўладики, бу вазифаларни нечоғли тезкорлик билан бажарсак, кузга бориб юксак хирмонлар кўтаришимизга мустаҳкам замин яратган бўламиз.

Районимиз денгиз сатҳидан минг метр баландликка жойлашган. Шу сабабли об-ҳаво ва иқлим тез ўзгариб туради, ҳатто бир кеча-кундузда ҳаво бир неча марта исиб, бир неча марта совуб кетади, узлуксиз шамол-бўронлар бўлиб туради. Бутун территориямиз Чатқол ва Қурама тоғлари билан ўралган, чўққилардан қор аримайди. Натижада бизда бошқа эсналарга нисбатан баҳор 15 кун кеч бошланиб, куз 15-20 кун эрта тушади.

Бу йил ҳаво паст келди. Оқибатда деҳқонлар қаттиқ ташвишга тушиб қолди. Буни иссиқлик ҳароратининг камлиги ва намликнинг нормадан ортиқлиги мисолида кўриш мумкин. Районимизда 1968 йилнинг биринчи августига фойдали иссиқлик ҳарорати 1.250 даража бўлган эди. 1969 йилнинг шу даврига 1.106 даража бўлди холос. Бунинг устига, кейинги кунларда ҳарорат анча пасайди.

Хўжалик йилининг қийинчиликлари ҳақида гап борганда сув иншоотлари, суғориш шохобчаларининг вайрон бўлиши масаласига алоҳида тўхталиб ўтиш ўринлидир. Устма-уст бўлиб ўтган кучли ёмғир ва селнинг суви кўприк ва йўлларгина эмас, тўғонлар, лабгардонлар, сув тақсимлагич агрегатларни ҳам ишдан чиқариб кетди. Сувни бир меъёрда бошқариш имконияти бўлмай қолди. Зарур бўлганда чанқаган экинларга сув етказиб беролмай қолдик. Азамат деҳқонлар бу машаққатларни ҳам енгдилар, давлатимизнинг ёрдами билан сув иншоотлари, суғориш шохобчалари эски ҳолатига келтирилди.

Халқимизда ўтган ишга саловат деган нақл бор. Табиий офатлар, қийинчиликлар юз берди, энди эса ўтиб кетди. Буёғига нималар қилиш керак? Ахир, хўжаликларимиз жуда катта мажбуриятлар олган. Масалан, **Ленин номли, Фрунзе номли, Навоий номли, «Ленин йўли» колхозлари гектаридан салкам 30-33 центнердан пахта тайёрлаб, давлат омборига 3500-4500 тоннадан дурдона тўкишлари керак. Худойбердиев номли совхоз давлатга 7.700 тонна «оқ олтин» армуғон этиши лозим. Райондаги 19 колхоз, 3 совхоз, 288 пахтачилик бригадасининг ҳаммаси шундай юксак мажбурият қабул қилган.** Яқинда қишлоқ хўжалик мутахассисларимиз, тажрибакор деҳқонларимиз билан шу ҳақда батафсил маслаҳатлашиб, олдик, яхши режалар тузиб, уни узчиллик билан амалга оширишга киришдик. Режалар қуйидагилардан иборат.

Августни ғўза парваришида зарбдор ой деб эълон қилдик. Қалбида ўти, билагида кучи бор ҳар бир киши далага чиқсин, ғўзани культивация қилсин, озиқлантирсин, суғорсин, бегона ўтдан тозаласин. Бутун техника воситалари парваришни кучайтиришга сафарбар этилди. Кунлик графикни тўла ва ошириб бажариш, сон ва сифатни бир-бирига боғлаб олиб бориш қоида қилиб қўйилди. Шу кунларда ғўза бир кеча-кундузда 5-7 даража фойдали иссиқлик ҳарорати тўплаяпти. Культивация ўтказиш йўли билан қатор ораси, ғўзанинг бўғизи юмшатилса, қуёш нури тупроқ қатламига тез ва яхши сингиб, фойдали иссиқлик ҳарорати кескин кўтарилиши мумкин. Биз буни деҳқонларимизнинг онгига сингдирдик, ҳамма шу мақсад йўлида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қиляпти.

Қуёш ҳарорати билан чекланиб қолмасдан сунъий равишда иссиқликни ошириш, экинни ундан баҳраманд қилиш чораларини кўряпмиз. **Колхозлар, совхозларнинг чорвачилик фермаларидаги гўнг, қўй қийи ташиб келтирилиб, эгат орасига солиняпти.** Натижада ҳам ўсимлик озиқланяпти, ҳам тупроқ қизиб ҳарорат кўтариляпти. **Колхозчилар, совхозларнинг ишчиларига қарашли оғилхоналардаги маҳаллий ўғит ҳам жадал ташиб олиниб, пахта майдонларига солиняпти.** Мутахассислар турли хашаротларнинг тарқалиб кетмаслик чораларини кўряпти.

Район хўжаликларидаги ғўзаларни уч группага бўлиш мумкин. **Катта майдонлардаги ғўзаларнинг бўйи бир метрга етди, 15-16 ҳосил шохини ростлаб олди.** Бўйи бир метрга етмаган ғўзалар ҳам бор. Ниҳоят, ўсишдан орқада қолаётгани ҳам йўқ эмас. Вазиятни ҳисобга олиб, бўйи бир метрли ғўзаларни чеканкадан чиқардик. Кейингиларини эса 10 августгача чеканка қилиб бўламиз. Бирор туп ғўзани ҳам чеканка қилмай қўймаймиз. Чунки вақтида, шароитни ҳисобга олиб ўтказилган чеканка пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 5 центнергача кўтаради. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ғўза сершох ва серпарг бўлиб ўсяпти, ҳосил нишоналари кўп. Бу яхши, албатта. Бироқ қуёшнинг нури шохлар ва барглардан ўтиб тупроққа синголмаяпти. Иссиқлик ҳароратининг етишмаслик боиси ҳам шунда. Бундай шароитда ғўза қатор ораларини тез-тез очиб шамоллатиб туриш керак. Ҳосил бермайдиган бачки шохларни дарҳол кесиб ташлаш лозим. Пайкалда бегона ўт бўлмаслиги зарур. **Ғўзанинг иссиқлик, қуёш нури, ҳаводан тўла баҳраманд бўлиши учун ҳамма шароитни яратиб бериш керак. Шунда паст бўйли ва ўрта бўйли ғўзалар тезда бир метрли ғўзаларга тенглашади, ҳосил ёнига ҳосил қўшилади, мавжуд ҳосил нишоналари тўкилишдан тўла сақлаб қолинади, барвақт пишиб етилади.** Пахтакор деҳқонларимиз ана шуларни кўзлаб иш тутмоқдалар.

Маълумки, экинни суғориш учун кўплаб ўқариқ, шоҳариқ, марзалар олинади. Мутахассисларнинг ҳисобига қараганда, умумий пахта майдонининг 4 проценти ўқариқ, шоҳариқ, марзага чиқиб кетади. Буни бартараф этиш, тартибга солиш чораси йўкмикин? Кўп изланишлардан сўнг ана шу чора топилди. Худойбердиев номли совхознинг собиқ директори республикада хизмат кўрсатган пахтакор Исҳоқжон Қосимов «ҚИ-40» маркали агрегат яратди. Бу агрегат қўлланилиши туфайли 4 процент пахта майдонининг «пўстимба»га чиқиши тугатилди. Ўқариқ, шоҳариқ, марза олишга эҳтиёж қолмади. Шу агрегат воситасида олинган эгатда сув равон оқиб, тупроқ қатламига тез ва яхши сингяпти. Биз ўша агрегатни иш жараёнида янада такомиллаштириш тадбирларини кўряпмиз. Бу йилги об-ҳаво шароитини ҳисобга олиб, ғўзага «шарват» беришни кун сайин кучайтиряпмиз.

Районимизда юқори ҳосил усталари кўп. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Шарипов, Қурбонбой Умрзоқов, Мамажон Лочинов бошлиқ бригадаларда, Тожихон Усмонова раҳбарлик қилаётган бўлимда ҳар йили гектаридан 53 центнергача пахта хирмони кўтариляпти. Улар 1969 йилда 55 центнерлик маррани кўзлаб иш тутяпти. Бундай муваффақиятнинг «сири» нимада? Гап шундаки, пахта усталари ғўза парваришини йиғим-терим бошлангунча давом эттиради, ҳар мавсумда икки-уч чеканка ўтказади, маҳаллий ўғитдан ишнинг кўзини билиб фойдаланади. Район партия ва совет ташкилотлари ҳамма пахтакорларни ана шу пахта усталари йўлидан боришга даъват этмоқда.

11 минг гектар майдонда уруғлик пахта етиштирамиз. Шунга қарамай, 20 минг тонна пахта машиналарда терилиши керак. Партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари бу вазифанинг муваффақиятли бажарилиш чораларини кўраётирлар. **Машина теримига ажратилган карталардаги ғўзалар алоҳида меҳр билан парвариш қилиняпти. Терим машиналари ва агрегатлари мавсумга тахт қилиб қўйилди.**

Одамлар далаларда тер тўкиб меҳнат қиляпти, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштириш учун курашяпти. Чорва фермаларининг ходимлари гўшт, сут ва бошқа турдаги маҳсулотлар мўл-кўллигини бунёдга келтириш йўлида жонбозлик кўрсатяпти. Шундай бўлгач, улар ҳақида ҳар доим ғамхўрлик қилиш, унумли ишлашлари, мириқиб ҳордиқ чиқаришлари учун етарли маданий-маиший шароит яратиб бериш ғоят муҳим вазифадир. Бизда аҳолига савдо, медицина, маданий-маиший, маданий-оқартув муассасалари хизмати кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Меҳнат аҳли иссиқ овқат билан таъминланади, иш ҳақи вақтида бериб борилади, савдо хизмати дала бошига кўчирилган. Газета-журналлар вақтида етказиб берилади. Халқимиз радио, телевидение хизматидан яхши баҳраманд бўлаётир. Пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун ҳормай-толмай меҳнат қилаётган колхозчи деҳқонларимиз, совхозларимизнинг ишчилари учун нима зарур бўлса, ўша кезда муҳайё этилаётир.

Хўжалик йили анча серташвиш келди. Лекин бундан оғирроқ қийинчиликларни ҳам кўрганмиз. Халқимиз ҳаммасига бардош бериб, партиямизга фидоийлик кўрсатган. Деҳқонларимиз бу йил ҳам зўр ғайрат билан ишлайди, ҳар бир пайкалдагина эмас, ҳар қатор, ҳар туп ғўзада зиммага олинган социалистик мажбуриятни қоплайдиган даражада пахта ҳосили етиштиради. Ватан омборига 64 минг тонна Чуст пахтасини тўкиб, эл-юрт олдида берган ваъдасининг устидан чиқади.

М. БОБОХОНОВ,

Наманган область, Чуст район партия комитетининг биринчи секретари.

ОБРЎ

«Кўкдала» совхози аҳли асосан дончилик ва чорвачилик билан шуғулланади. Бу йил ҳам совхоз далаларида мўл ҳосил етиштирилди. Далаларда буғдой ва арпа ғарқ пишиб етилди. Совхознинг каттадан-кичигигача, барча ғалла ўрим-йиғимига сафарбар этилган. Бугун совхоз ишлаб чиқаришининг ветерани Холмат Қодиров ҳам улар сафида. Камтар, камсуқум бу қарияни совхоздагина эмас, ҳатто областда кўпчилик танийди, ҳурмат қилади. Бунинг боиси бор. Холмат ака ҳар йили илғорлар қатори тилга олинади. Ўтган йил область ғаллакорларининг кенгашида сўзга чиқиб, ҳар бир комбайнни икки сменада ишлатиш, кунига 20 гектардан майдоннинг ғалласини йиғиштириб олиш ташаббускори бўлиб чиққан эди.

Инсон меҳнати билан гўзал деганларидек, Холмат акани унинг меҳнати одамларга танитди, унга шуҳрат, обрў келтирди. Ўтган йил кеч куз эди. Совхозда сўнгги гектарларга уруғ сепилаётган пайт. Холмат акалар Қоратош участкасида буғдой экишаётган экан. Кузнинг аччиқ изғирини барчани пана-панага қувган. Ҳатто тракторчи ҳам темир эшикларни зичлаб бекитиб ҳайдаяпти. Холмат ака эса совуқни писанд қилмаётгандай, сеялка устида уруғнинг ерга тушишини диққат билан кузатиб боряпти.

Яқинда Холмат акани яна кўрганим бордик. Бу гал у буғдой ўримида экан. Механизаторлар қароргоҳидан анча беридаги пайкалда беш комбайн олдинма-кетин сузиб келарди.

— Ана, биринчи келаётган «С-6» комбайни Холмат Қодировники, — деди ҳамроҳимиз «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси Янгибой Пардаев фахрланиб. Холмат ака комбайн штурвалини ушлаган ҳолда худди кема дарғаларидек, қадрдон машинасини бошқариб келарди. Назаримда у узоқ-узоқларни кўзлаётгандай, парвозга шайланаётгандай.

Унинг экипажи ҳар куни 17-18 гектар майдоннинг ғалласини ўриб янчиб хирмонга жўнатаётган экан Янгибой Пардаевнинг айтишича, Холмат ака 19 йилдан буён мана шу «С-6» комбайни билан ғалла ўраркан. Илғор механизатор сифатида унга бир неча бор янги комбайн таклиф қилишганида ҳам «ўрганиб қолганман» деб янги комбайнда ишлашга унамабди.

Яқинда моҳир механизаторнинг дўстлари унинг комбайн бошқариб далага чиққанлигининг ўттиз икки йиллигини нишонладилар. Ҳозир ҳам Холмат ака ҳар куни 17-18 гектар майдондаги ғаллани ўриб-йиғиб олиб, ёшларга намуна кўрсатмоқда. У совхознинг 25 минг тонналик дон хирмонига муносиб ҳисса қўшиш иштиёқида.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Тожикистон далаларида нималарни кўрдик

МУСОБАҚА—
МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Қардош пахтакор республикалар ўртасида олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини ҳар йили текширишдан ўтказиб туриш анъанага айланиб қолди. Биз яқинда Тожикистон ССР хўжаликларида бўлганимизда бунинг яна бир ёрқин далилини кўрдик.

Республикамиз қишлоқ хўжалик ходимларининг вакиллари қўшни Тожикистон колхоз ва совхозларида мажбуриятни бажариш йўлида қатъий кураш олиб бораётганлигидан беҳад қувондилар. Биз қардошларимизга пахта етиштириш бўйича анча тажрибаларни ўргатган бўлсак, улардан ҳам жуда кўп нарсани ўргандик. Тожикистонликлар бу йил она-Ватанга 640 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилишган. Об-ҳавонинг ноқулай келганлигига қарамасдан, қардошларимиз барча майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштирмоқдалар.

Регар, Шаҳритуз, Ашт, Москва, Конибодом, Хумсангир районларида ғўза парвариши агротехника муддатларида сифатли ўтказилмоқда. Шунинг натижасида ғўзалар тез гулга кирган ва ҳозир шода-шода кўсак тугиб ётибди. Хумсангир районидаги Жданов номли, Регар районидаги Ленин номли, Пролетар районидаги Ленин номли, Оржоникидзеобод районидаги «Партия XXII съезди», Панж районидаги «1 Май» колхозларида ва жуда кўп хўжаликларда ҳар туп ғўзада 5-8 тадан тўқ кўсак санаш мумкин.

Шуниси диққатга сазоворки, Колхозобод районидаги «Москва» колхози 133 навли чигит экиб, ғўзанинг тез ривожланишига эришмоқда. Экин оби-тобида парвариш қилинганлиги туфайли ғўзалар 44 кунда гуллай бошлаган. Бундай илғор хўжаликларда ғўзалар вақтида чеканка қилинмоқда ва бу билан ҳар туп ғўзанинг серҳосил бўлишига эришилмоқда.

Қардошларимиз ғўза чеканкасида янги тадбирни қўллаётганликлари бизни мамнун этди. Чеканка вақтида ғўзанинг ён шохлари учи ҳам чилпиб ташланмоқда. Натижада кўсаклар кўпаймоқда, ҳосилнинг тез етилиши учун имконият яратилмоқда.

Тожикистонда ҳам бу йил жуда кўп сел ва дўл бўлди. Бунинг оқибатида анча майдонларга чигитни қайта экишга тўғри келди, бинобарин шу майдонлардаги ғўза кеч ривожланмоқда. Лекин қардошларимиз бунинг ҳам йўлини топганлар. Улар авжи паст ғўзаларни 25 июлга қадар азот билан озиқлантирдилар. Биз буни яхши тадбир деб ҳисоблаймиз.

Қардош тожик пахтакорларининг ғўзани машинабоп қилиб ўстиришдаги ва машина теримига тайёргарлик кўришдаги ибратли ишлари ҳам мақтовга лойиқдир. Республикада хотин-қизлардан кўплаб механизатор кадрлар тайёрлашга алоҳида аҳамият берилаётир. Биргина Колхозобод районида хотин-қизлардан 253 киши механизаторликка ўқитилмоқда. Панж районидаги Калинин номли колхознинг машҳур механик-ҳайдовчиси Анорат Лолаева 25 дугонасига ўз касбини ўргатмоқда. Қизлар бу йил «зангори кема» штурвалларини биринчи марта моҳирлик билан бошқаришади. Хуллас, Тожикистондаги ҳар бир хўжаликда механизатор кадрлар тайёрлаш юзасидан курслар очилиб, уларда ёшлар таҳсил олишяпти.

Комплекс механизациялашган бригадаларнинг ишлари ҳам эътиборимизни ўзига тортди. Оржоникидзеобод районидаги Ленин номли колхознинг Қадам Аминов бошлиқ бригадаси, «Гулистон» колхозининг Давлат Гадоев ва Ёқуб Фозилов бошлиқ. Конибодом районидаги «Ленинград» колхозининг Нарзибой Нурматов, Панж районидаги Калинин номли колхознинг Мамат Холматов ўртоқлар бошлиқ механизациялашган бригадаларида ҳар гектар ердан 35-40-45 центнердан пахта етиштириш учун ҳамма асослар бор. Ана шу бригадаларда ғўза кунда яшнамоқда, ҳосилга ҳосил қўшилмоқда. Терим агрегатлари мавсумга шайлаб қўйилмоқда.

Дала шийпонлари пахтакорларнинг ҳақиқий дам олиш жойига айланганлигини ҳам алоҳида таъкидлашга тўғри келади. Биз кўздан кечирган шийпонларнинг барчасида радиоприёмниклар ўрнатилган, газеталар ва журналлар вақти-вақтида келтириб турилади, одамлар учун иссиқ овқат тайёрланади. Яна шуниси яхшики, дала шийпонларида уй-рўзғор буюмлари, болалар учун ўйинчоқлар билан савдо қилинади. Ҳамма шийпонлар ҳузурида болалар боғча ва яслилари намунали ишлаб турибди.

Биз Тожикистонда бўлганимизда чорвачилик, ғаллачилик, сабзавот-полизчилик, картошкачилик ишлари билан ҳам батафсил танишдик. Кўпгина хўжаликлар чорва моллар туёғини кўпайтириш, давлатга гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш планларини муваффақиятли адо этмоқдалар. Регар районидаги Ленин номли, Оржоникидзеобод районидаги «Партия XXII съезди» каби йирик хўжаликларда чорвачилик яхши ривожланган. Фермаларнинг ишидан ҳар қанча ўрнак олса арзийди.

Тожикистонликлар чорва моллар учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратиш йўлида ҳам жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётирлар. Беда ўриш, дағал хашак жамғариш ва силос бостириш қизғин давом этмоқда. Бу ишларга етарли ишчи кучи ва техника воситалари ажратилган. Куйбишев ва Нов районларида ҳозир планданташқари силос бостирилмоқда. Сомон ва похолдан кўплаб озуқа жамғарилмоқда.

Тожикистон қишлоқларида ободончиликка катта эътибор берилаётганлиги ҳам қувонарлидир. Ҳатто тоғлар орасидаги, энг чекка жойлардаги қишлоқларга ҳам Ильич чироқлари етиб борган ва нур таратиб, ҳаммаёқни чароғон қилиб турибди.

Тожик биродарларимиз йилни яхши якунлаш ва пролетариатнинг буюк доҳийси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига жуда катта совғалар тайёрлаш учун социалистик мусобақани ҳар қачонгидан ҳам қизитиб юборганлар. Бу борада улар барча муваффақиятларини ўзбек дўстлари билан ҳамиша баҳам кўришга тайёр эканликларини изҳор этмоқдалар.

О. ҲАКИМОВ — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари, ўзаро текшириш бригадасининг раҳбари. **М. ЙУЛДОШЕВ** — Наманган область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи. **С. ТОШТЕМИРОВ** — Фарғона область халқ контроли комитетининг раиси. **Х. ЖАББОРОВ** — «Узсельхозтехника» Сурхондарё область бирлашмасининг раиси. **Г. СПРИНСОН** — Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрлиги пахтачилик бошқармасининг бош агрономи. **М. УМАРОВ** — «Ҳақиқати Ўзбекистон» газетаси редакторининг ўринбосари.

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Меҳнаткашлар депутатлари Наманган область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Депутатлар СССР Олий Совети Президиумининг «Гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш тартиби ҳақида»ги Фармони қандай бажарилаётгани тўғрисида область Совети ижроия комитетининг раиси Х. Холхонов докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Сессия кун тартибидаги иккинчи масала—областда капитал қурилишининг аҳволи ва уни яхшилаш чоралари тўғрисида область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Эрматов доклад қилди.

Кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

А. МАДУМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

ҲОСИЛНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛАЙЛИК

ОЛИМЛАР МАСЛАҲАТИ

●

Бу йил пахта далаларида карадрина кўп тарқалди. У пахта ҳосилига катта зарар етказиши мумкин. Август ойида эса ўргумчаккананинг кўпайиши кутилмоқда. Агар август ойида тухуми йўқотилмаса, кўсак қурти ҳам экинга жуда катта зарар етказиши турган гап. Чунки кўсак қурти пахта майдонларида вақтинча бўладиган эмас, балки узоқ давр мобайнида яшайдиган ва пахта ҳосилига ана шу даврда зарар етказадиган ҳашаротдир. Борди-ю, кўсак қуртига қарши кураш олиб борилмаса ва у тўла йўқотилмаса, сентябрь ойида ҳам ҳосилни жиддий зарарлантириши мумкин.

Карадрина тухуми оммавий равишда капалак очаётган даврда ғўзани суғориш бу зараркунандага қарши курашда яхши натижага эришиш имконини беради. Карадрина тарқалган майдонларда суғоришни кечиктирмаслик учун зараркунанданинг пайдо бўлганлигини ўз вақтида аниқлаш, бунинг учун эса пахта майдонларини мунтазам кузатиб бориш зарур. Ғўзани чеканка қилиш кўсак қуртига қарши курашнинг энг фойдали усулидир. Чунки, кўсак қурти тухум қўйбошлагандан кейин орадан 2-3 кун ўтгач тухумдан очиб чиққан зараркунанда дастлаб ғўза тупининг юқори қисмидаги шоналарни кемира бошлайди.

Ғўзани культивация қилиш, суғориш, ўток қилиш ва бошқа агротехника тадбирларини ўз вақтида ҳамда юқори сифатли қилиб ўтказиш ўсимликнинг касалликлар ҳамда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига бардошини оширади.

Кўсак қурти ва карадрина тарқалган пахта майдонларини 10 процентли ДДТ дусти, шунингдек 85 процентли ДДТ порошогидан гектарига 3 килограмм ёки 50 процентли ДДТ пастасидан гектарига 5 килограмм ё бўлмаса 30 процентли ДДТ порошогидан гектарига 7 килограмм сарфлаган ҳолда дорилаш керак.

Ўргумчаккана ва ширага қарши курашда 15 августгача метилмеркаптофос ёки рогор, шундан кейин эса олтин гугурт препарати ёки кельтандан фойдаланиш зарур. Пахта майдонларида сўрувчи ва кемирувчи ҳашаротлар бир йўла тарқалганлиги аниқланганда экинни комбинациялашган усулда дорилаш лозим.

Зараркунандалар тарқалмаган пахта майдонларини дорилаш ярамайди. Чунки бу ҳам ҳосилга жиддий зарар етказади. Кучли даражада таъсир қилувчи заҳарли моддалардан аҳоли яшайдиган пунктлар ва чорвачилик фермаларидан анча узоқда жойлашган пахтазорларда фойдаланиш мумкин.

Ҳашаротларга қарши дори сепиш олдидан пахта майдонида зараркунандалар борлигини албатта аниқлаш керак. Кўсак қуртига қарши дори сепиш учун 100 туп ғўзада ўрта ҳисобда 8-10 та ва ундан кўпроқ кичик ёшдаги қурт тухуми борлиги аниқланган бўлиши лозим. Карадрина ва ўргумчаккана кўп миқдорда пайдо бўлган ва унинг оммавий равишда тарқалиш хавфи туғилгач жойларни дорилашда қўл билан ишлатиладиган аппаратлардан фойдаланиш энг яхши натижа беради.

Бу йил ғўзанинг ўсиши учун фойдали иссиқлик даражаси етарли бўлмаганлиги ва ёғингарчилик кўп бўлиши натижасида тупроқ зичлашиб кетганлиги сабабли ўсимлик бир мунча занфроқ бўлиб қолди. Шу сабабли пахта майдонларида вилт касали анча эрта—ғўза шоналай бошлаган вақтда пайдо бўлди. Агар август ойида зарур агротехника тадбирлари амалга оширилмаса ёки бу соҳада камчиликка йўл қўйилса вилтдан кўриладиган зарар кўпаяди. Айниқса ғўзани суғоришга эҳтиётлик билан муносабатда бўлиш даркор. Вилт касаллиги тарқалган майдонлардаги ғўзани фақат эгат ташлаб чуқур олинган жўяклар орқали суғориш ва ҳар сафар сувни битта эгатдан қўйиш лозим.

Ғўза янада нимжон бўлиб қолмаслиги ва вилт касаллигига тезроқ чалинмаслиги учун культивация ўтказган вақтда экиннинг томири зарарланишига йўл қўймаслик зарур. Бунинг учун культиваторнинг ишчи органларини тўғри ўрнатиш, ўсимликнинг яқинидан ўтадиган ишчи органларини тупроқни кўпи билан 6-8 сантиметр, эгатнинг ўртасидан ўтадиган ишчи органларини эса 15-16 сантиметр чуқурликда юмшатадиган қилиб жойлаштириш лозим. Ҳатто ғўзаси унчалик яхши ўсмаган майдонларда ҳам август ойида кўндаланг культивация ўтказиш тавсия этилмайди.

С. АЛИМУҲАМЕДОВ — Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик академияси Ўсимликларни ҳимоя қилиш институтининг директори; **Г. МАТВЕЕВА** — Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг Ўсимликларни ҳимоя қилиш бўйича бош агрономи; **Ф. УСПЕНСКИЙ** — Ўсимликларни ҳимоя қилиш институти лабораториясининг мудири, биология фанлари кандидати; **Ф. СТЕПАНОВ** — Ўсимликларни ҳимоя қилиш институти лабораториясининг мудири; **Ф. УЧЕВАТКИН** — қишлоқ хўжалик фанлари кандидати; **А. ҲАКИМОВ** — биология фанлари кандидати.

Чапдаги суратда Андижон область, Ленин район «Узсельхозтехника»сининг Марҳамат бўлимида очилган механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсининг ўқувчиси Маҳбуба Усмоновадир. Маҳбуба кўпдан буён механик-ҳайдовчи бўлиб ишлашни орзу қилиб юрарди. Ниҳоят у бу орзусига эришди. Яқинда курсни тамомлаб чиқиб, пахта далаларида агрегатни бошқаради. Раҳмон Пайихов бошчилик қилаётган бригада Бўка районидаги Охунбобоев номли колхознинг илғор бригадаларидан бири ҳисобланади. Бригада бу йил 93 гектар майдоннинг ҳар бир гектаридан камида 28 центнердан ҳосил кўтариш учун курашяпти. Бригаданинг барча майдонидаги ғўзалари бир текис ривожланиб, ҳосил чўгини кундан-кун кўпайтиряпти. Ғўза парвариши комплекс усулида ташкил этилган. Ўртадаги суратда бригада ғўзаларининг культивация қилинаётган пайти.

Ўнгдаги суратда эса бригаданинг кўзга кўринган уста сувчиларидан бири Абдумомин Содиқов.

Ф. ЛУТФУЛЛАЕВ ва Т. ҲАСАНОВ фотолари.

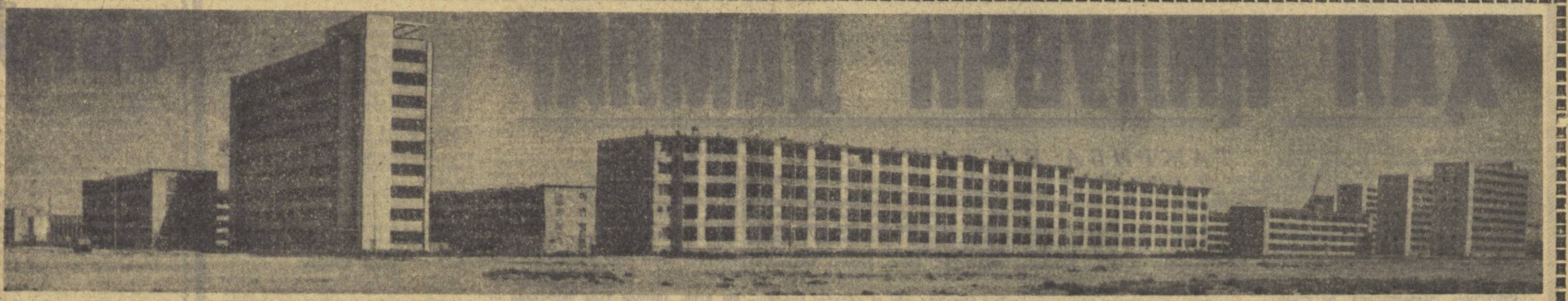

Қизилқумнинг қоқ ўртасида шаҳар бунёд этилди. Ҳа, Қизилқумнинг олтинтопарлари яшайдиган алоҳида шаҳар қурилди. Шаҳар бўлганда ҳам замонавий шаҳар. Яшаш учун барча қулайликларга эга. Ҳар иморатларни, осмон билан ўпишгудай. Бу шаҳар эндиликда зўр ифтихор билан Зарафшон деб аталмоқда. СУРАТДА: Бухоро областидаги янги Зарафшон шаҳри кўчаларидан бирининг кўриниши.

А. Тўраев фотоси.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

«ЭЪЛОН ҚИЛИНМАГАН УРУШ» ТАМОМ БЎЛДИМИ?

Америкадаги ҳафталик «Бизнис уик» журнали кейинги сонларидан бирида ажойиб бир карикатурани босиб чиқарди. Бу карикатура Марказий Америкадаги икки республика — Сальвадор билан Гондурас ўртасидаги қуролли можаронинг моҳиятини анча тузук тасвирлаб беради. Бу карикатурада Сэм тоғанинг футбол тўпини талашиб, ўзаро муштлашиб турган ҳарбий кийимдаги иккита қўғирчоқ танобини тортиб тургани тасвирланган.

Аммо июнь ойида Гондурас билан Сальвадор терма командаларининг футбол ўйинлари ҳар иккала мамлакат ўртасидаги можарони авж олдириш учун бир баҳона бўлди, холос. Бу можаро 14 июлда кучайиб, беш кунлик урушга айланди. Бу уруш давомида уч мингдан ортиқ киши — Сальвадор ва Гондураснинг урушда қатнашган қуролли кучларининг қарийб учдан бир қисми ҳалок бўлди. Ҳар иккала мамлакат ишларини бошқараётган реакцион ҳарбийларнинг ҳаддан ташқари манманлиги ва рақобати, уларнинг қасддан вужудга келтирилган шовинизмни авж олдириб, ўз ҳокимиятини мустаҳкамлашга интилганлиги урушнинг келиб чиқишига кўп жиҳатдан сабаб бўлди. Аммо ана шу қонли воқеаларни кучайтиришда АҚШнинг ҳукмрон доиралари асосий рол ўйнадилар.

Сенатнинг ташқи ишлар комиссияси раиси Д. Фулбрайт қуйидагиларни тан олди: «Гондурас билан Сальвадор ўртасидаги уруш учун жавобгарликнинг бир ҳиссаси Қўшма Штатлар зиммасига тушади».

Бу можаро янки монополияларига ва уларнинг Вашингтондаги давлат аппаратида бўлган «одамлари»га зарур бўлиб қолганлигининг боиси нима?

Кейинги ойларда жамоатчилик кенг доираларининг тазйиқи билан Латин Америкаси мамлакатлари ҳукуматларининг кўпчилиги Америка монополияларининг зулмига қарши курашда бирлик фронти тузишга очиқдан очиқ интилмоқда. Перу ҳукумати ўтган йилнинг октябрь ойида Американинг «Интернейшнл потролеум компани» монополиясини национализация қилгандан кейин бу тенденция айниқса яққол рўёбга чиқди. Латин Америкасидаги мамлакатларнинг ҳаммаси Перу ҳукуматининг ана шу қонуний тадбирини якдиллик билан қўллаб-қувватлади. Улар Чилининг Винья—дель — Мар шаҳрида ўтказилган кенгашда Вашингтонга умумий иқтисодий «ҳисоб-китоб» тақдим этдилар ва ундан Латин Америкасида ўтказиб келаётган талончилик сиёсатини кескин суръатда қайтадан кўриб чиқишни талаб қилдилар.

Гондурас билан Сальвадор ўртасида қонли можаро туғдирган Вашингтоннинг кирдикорлари ҳам Латин Америкаси мамлакатларининг ўз тарқоқлигини бартараф қилиш йўлидаги уринишларига қарши қаратилган. Аргентинада чиқадиган «Нуэстра Палабра» газетаси июль ойининг охиридаги сонида қуйидагиларни таъкидлади: Бу урушни «янки империализми ўзининг Латин Америкасидаги халқлар ўртасида низони авж олдиришга ва Латин Америкаси мамлакатларини тобора мустамлакага айлантиришга қаратилган умумий планининг таркибий қисми сифатида тайёрлади».

Х. КОБО
(ТАСС).

ПУЧ РЕЖА

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

Исроил ҳарбийларининг иғвогарлик билан қилаётган қуролли хуружлари Яқин Шарқдаги аҳволга яна жаҳон жамоатчилигининг эътиборини жалб қилди. Араб мамлакатлари территориясида Исроил авиациясининг ҳужумисиз ёки Исроил артиллериясининг босқинисиз ўтмаётган кун йўқ, деса бўлади. Яқинда Сувайш канали районида Исроил минасининг тўппа-тўғри тушиб портлаши натижасида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг кузатувчиси швециялик майор Плейн ўлдирилди.

Яқин Шарқда кескин вазият давом этаётганлигининг асосий сабаби шуки, Исроил экстремистларининг агрессив интилишларини империалистик давлатлар, биринчи галда АҚШ ва Германия Федератив Республикаси муттасил қувватлаб, улар Тель-Авивга сиёсий иқтисодий ва ҳарбий ёрдам бериб туришибди.

Масалан, Франс-Пресс агентлигининг яқинда берган хабарида айтилишича, Исроил билан АҚШ ўртасида сентябрь ойида ўтказиладиган музокараларда Исроилнинг ҳарбий имкониятларини «янада мустаҳкамлаш» тўғрисида гаплашдилар.

Исроилга берилаётган ёрдам империалистларга қимматга тушмоқда. Шундай бўлса ҳам улар бундан қайтмаётирлар. Чунки Яқин Шарқдаги прогрессив режимларга қарши курашда Исроил уларнинг асосий қуроли бўлиб турибди.

Бироқ Исроил агрессорларининг ва уларга ҳомийлик қилаётган империалистларнинг режалари рўёбга чиқмаётир. Араб мамлакатларини букиш мумкин эмас. Араб Социалистик Иттифоқи умум миллий конгрессининг яқинда Қоҳирада ўтказилган III сессиясида Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдул Носир сўзга чиқиб, Исроилнинг 1967 йил июнь ойида қилган агрессиясидан кейин ўтган давр ичида мамлакат экономика соҳасида катта муваффақиятларни қўлга киритганлигини айтиб ўтди. «Бўлаётган жанг,— деди президент,— мамлакатдаги социалистик ўзгаришларни тўхтатиб қўймаслиги лозим, аксинча, бу ўзгаришларни чуқурлаштиришга ёрдам бериши лозим». Президент айтдики, уруш вақтининг қийинчиликларига қарамай Бирлашган Араб Республикаси қилаётган экспорт 17 йил ичида биринчи марта импортнинг миқдоридан ошиб кетди. Бирлашган Араб Республикасининг экономикасини ривожлантиришга эндиликда ҳеч кимда ҳеч қандай шак-шубҳа қолдираётгани йўқ.

(ТАСС).

ҚАРДОШЛАРЧА МУНОСАБАТЛАР РУҲИДА

БЕРЛИН. (ТАСС). Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Герхард Грюнеберг ГДРда меҳмон бўлиб турган Куба Компартияси делегациясини қабул қилди, деб хабар беради бугун «Нойес Дойчланд» газетаси. Кубалик меҳмонлар ГДР қишлоқ хўжалигининг ривожланиши билан танишмоқдалар.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида «Совет Иттифоқи билан мустаҳкам қардошлик муносабатлари ҳамда давлатларининг социалистик ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш учун ҳам, шунингдек Куба учун ҳам умумий ишимиз муваффақиятининг ҳал қилувчи замини» эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Ҳар иккала томон Куба ва ГДР халқлари курашининг мақсадлари муштарак эканлигини ҳамда Германия Бирлашган Социалистик партияси билан Куба Компартияси янада мустаҳкам ҳамкорлик қилишга интилаётганликларини айтиб ўтдилар.

Куба делегациясининг аъзолари ГДРга қилган визитларини Германия Бирлашган Социалистик партияси билан Куба Коммунистик партияси ўртасидаги қардошларча муносабатларни янада мустаҳкамлашга қўшилган фойдали ҳисса, деб баҳоладилар.

НИКСОН ВАШИНГТОНГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

ВАШИНГТОН, 4 август. (ТАСС). АҚШ президенти Никсон чет элларга қилган 12 кунлик сафарини тугатиб, бугун Вашингтонга қайтиб келди. Никсон Осиёдаги бир қанча мамлакатларга, шунингдек Руминияга ва Буюк Британияга ўтди. Шу сафари вақтида у Филиппин, Индонезия, Таиланд, Ҳиндистон, Покистонда бўлиб ва илгари эълон қилинмаган ҳолда қисқа муддатда Жанубий Вьетнамга ҳам борди.

Никсон Вашингтонга қайтиб келганидан кейин, ўз сафарининг якунлари тўғрисида аэродромда қисқача баёнот берди.

ҲАР ТЎҒРИДА

СВЕТОФОР КЎЧАНИ БЎШАТАДИ

Шаҳарнинг гавжумлиги яхши. Лекин, кўчаларнинг серқатновлиги одамлар учун хавфли. Япон ихтирочилари бу хавфнинг олдини олиш йўлини топдилар. Улар ихтиро қилган светофорлар шовқинга сезгир. Бу светофорлар қайси кўчада машина кўплигини аниқлаб, ўша кўчани тезроқ бўшатишга ҳаракат қилади. Бунинг сири шундаки, светофорларни уларнинг ичига ўрнатилган сезгир микрофон бошқариб туради.

НУРОНИЙ ЧОЛЛАР МУСОБАҚАСИ

Калифорнияда яшовчи 101 ёшлик Лерри Люис юз ярдга чопишда нуроний чоллар ўртасида жаҳон рекордини қўлга киритди. Унинг рекорди 17,8 секунд.

Бу мусобақада қатнашувчиларнинг ҳаммаси юз ёшдан ошган чоллар эди. Шуниси қизиқки, Лерри Люис йўлкада фақат ўзи чопди. Чунки, қолган беш рақиб старт учун отилган ўқ товушини эшитибоқ, юрак ўйноғи тутиб, чопишолмади.

«Вокруг света»дан.

АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

ПОЛЯК ВРАЧЛАРИ НИГЕРИЯДА

ЛАГОС. (ТАСС). Маҳаллий касалхоналарда ишлаш учун поляк врачларининг биринчи группаси Нигериянинг ғарбий штатига келди. Уларни штат губернатори Адебайо табриклаб, Нигерия ҳукумати ўз сиёсатига амал қилиб, дўст мамлакатлардан малакали врачларни ишга жалб этади, деди.

Яқинда яна бир группа поляк врачлари бу ерга келиб ишлай бошлайдилар.

БУНИ МУНОФИҚЛИК ДЕЙДИЛАР

ЛУСАКА (ТАСС). Замбия жамоатчилиги ғарб давлатларини қаттиқ қораламоқдалар. Улар БМТнинг хавфсизлик кенгашида Португалия мустамлакачи маъмурларининг Замбияга қарши қилган иғвогарлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилиш пайтида Португалиянинг ҳаракатини қораловчи резолюцияни қўллаб-қувватлашдан бош тортган эдилар. «Замбия мейль» газетаси бундай деб ёзади: Англия ва Америка вакилларининг ўз позицияларини оқлаш мақсадида кўрсатган сабаблари сира ҳам асосли эмас. Бу гапларни мунофиқликдан бўлак нарса дейиш мумкин эмас. Қўшма Штатлар ҳам Жанубий Африка республикасидаги ирқчиларга нисбатан бирон бир қатъий чора кўрилишига қарши чиқмоқда, деб ёзади газета.

МАЛИ ДАВЛАТИ БОШЛИҒИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БАМАКО. (ТАСС). Бу ерда Мали раҳбар кадрларининг миллий конференцияси бўлиб ўтди.

Давлат бошлиғи лейтенант Мусса Траоре сўнгги мажлисда сўзга чиқиб, мамлакатнинг иқтисодий ва молиявий аҳволини яхшилаш процессини кучайтиришга чақирди. Бундан кейинги перспективаларга тўхталиб, у армия ҳокимият тепасида доимий қолиш ниятида эмаслигини ва армия «мамлакат экономикасини юксалтириш учун шароит вужудга келган тақдирда ўзининг одатдаги иши билан шуғулланишини» айтди.

СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ИККИНЧИ ЎРИНДА

Велосипедчиларнинг СССР команда биринчилиги учун ўтказилган пойгасида ўзбек спортчилари В. Абрамов ва А. Юдиндар икки кишилик велосипедда 50 километрли масофани муваффақиятли босиб, маррага иккинчи бўлиб етиб келдилар ва кумуш медал олдилар. Тула шаҳрида ўтказилган бу мусобақада республикамиз спортчилари умумкоманда ҳисобида 8 ўринни эгалладилар.

ФИНАЛГА ЧИҚИШДИ

Ёшлар футбол командаларининг ВЛКСМ Марказий Комитети «Умид кубоги» учун олиб борган ярим финал мусобақалари тугади. Ўзбек футболчилари беш учрашув ўтказиб, қирғиз, литва, москвалик ва Озарбайжон командаларидан устун келдилар. Молдаваликлар билан бўлган ўйин дуранг бўлди. Шундай қилиб футболчиларимиз 10 имкониятдан 9 очко тўплаб пешқадамликни қўлга киритдилар. Арзамасдаги бу ютуқ ўзбек ёшларига финал мусобақасида иштирок этиш ҳуқуқини берди.

УНВОНЛАР МУБОРАК

Яқинда СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Бутуниттифоқ физкультура ва спорт комитети бир қанча спортчилар тренер ва судьяларни фахрли унвонлар билан тақдирлади. Жумладан республикамиздан Л. Зубицкой, Г. Кутянинларга Халқаро класслн спорт мастери, Т. Холдоров, Р. Каримовларга Бутуниттифоқ тоифасидаги судья унвонлари берилди. 14 спортчи эса СССР спорт мастери унвонини қўлга киритди.

«ОҚ ОЛТИН» ШЎРЧИЛИКЛАРДА

Сурхондарё областида футбол мусобақалари ниҳоясига етди. «Оқ олтин» совриниучун курашда Денов, Термиз, Ангор, Сурхон шаҳар ва қишлоқлари, Сариосиё, Жарқўрғон, Шеробод ҳамда Шўрчи районлари командалари куч синашдилар. Командалар иккинчи группага бўлинган ҳолда ўйнашди. Финал учрашувлари Шўрчи ва Жарқўрғон футболчиларига насиб этди. Бу ўйин 2:2 натижа билан дуранг бўлиб қолди. 30 минутли қўшимча ўйинда шўрчиликлар рақиб дарвозасига уч топ киритиб, 5:2 ҳисобда ғалаба қилдилар ва «оқ олтин» совринини олдилар.

КИЕВГА МАШИНАДА

Александр Юдин ўзи ясаган «ВАЮ-4» машинаси билан бундан 12 йил аввал Тошкентдан Москвага биринчи бор сафар қилган эди. Ўшанда у ҳаваскор ихтирочиларнинг Бутуниттифоқ кўригида ғолиб чиқиб соврин ва олтин медалини олган эди.

Яқинда Украина комсомолининг 50 йиллигига атаб, «Техника молодёжи» журнали коллективи уюштирган Бутуниттифоқ кўригида иштирок этиш учун Киевга йўл олди. Тўққиз кунлик машаққатли сафарда 6 минг километрга яқин йўл босилди. Ҳамшаҳримиз Москва—Киев маршрути бўйлаб ўтказилган пойгада биринчиликни олди ва диплом ҳамда совринлар билан мукофотланди.

«ПАХТАКОР»НИНГ ЎЙИНЛАРИ

Пахтакорчилар Олий лигада қолиш учун иккинчи даврада ҳеч бўлмаганда иккинчи ўринни олишлари керак. «Пахтакор» бу даврада биринчи кичик группадан олтиликка тушган командалар билан тўрт марта, яъни икки мартадан ўз майдонида ҳамда сафарда учрашса, иккинчи кичик группа футболчилари билан одатдагидек ўйинлар ўтказади. Шундай қилиб «Пахтакор» қуйидаги кунлари ўйнайди: АВГУСТ. 10. «Крилья Советов» — «Пахтакор», 13. «Крилья Советов» — «Пахтакор», 21. «Пахтакор» — «Уралмаш» 24. «Пахтакор» — «Уралмаш» 29. «Арарат» — «Пахтакор», СЕНТЯБРЬ. 3. «Пахтакор»— «Арарат» 7. «Қайрат» — «Пахтакор», 12. «Пахтакор» — «Локомотив», 24 «Пахтакор» — «Крилья Советов», 27 «Пахтакор» — «Крилья Советов», ОКТЯБРЬ. 1. «Пахтакор»—«Қайрат», 5. «Уралмаш» — «Пахтакор», 8. «Уралмаш» — «Пахтакор», 16, «Пахтакор» — «Арарат», 21. «Арарат»— «Пахтакор»

* * *

«Пахтакор» «кил устида» турганлигига қарамай даврани жуда суст бошлади. Якшанба куни пойтахт темирйўлчилари билан биринчи учрашув ўтказилади. «Пахтакор» биринчи учрашувдаёқ мағлубиятга учраб, ўз мухлисларини ранжитди. «Локомотив» футболчилари эса ўз байрамлари — темир йўлчилар кунини 1:0 ҳисобидаги ғалаба билан нишонлашга эришдилар.

Шунингдек, «Арарат»—«Крилья Советов» командалари учрашуви 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

ХРОНИКА

Ўртоқ Воҳид Йўлдошев бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан у Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ Ўзбекистон ССР алоқа министри вазифасидан озод қилинди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25—Концерт. 9.30—Рақс лавҳалари. 10.30—Қўшиқлар. 11.15—«Жалолиддин Давоний» (суҳбат). 11.30—Али Хўжаев чалади. 13.30—Камер куйлар. 15.15—«Замондошлар» (рус тилида). 15.30 — М. Горький. «Сариқ иблис шаҳри» памфлети. 16.10—Қўшиқ ва рақслар. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — «Ўзаро текширишдан сўнг» (русча). 18.10—Симфония. 19.20 — Тўртинчи квартет. 20.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 20.40 — Концерт (ёш ижрочилар). 21.00—«Ленинйома» программаси (русча). 21.30—Концерт. 22.20—Енгил куйлар. 22.40—Ойбек. «Навоий Астрободда» романидан инсценировка қилинган боб. 23.00 — Куйлар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан—Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30—Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.35—Телеянгиликлар. 18.50 — Буратинониқида меҳмонда (болалар учун қўғирчоқ фильм). 19.00 — «Старшеклассник» программаси (ўсмирлар учун). 19.50 — Орзу рицари (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 21.05 — Телеянгиликлар, 21.20 — Э. Охунова шеърлари, 21.30 — Турмуш ва маданият (тележурнал). 22.05 — Ленин йўлланмаси билан (кинолениннома), 22.35 — РСФСРда ўтган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси қатнашчиларининг ҳисобот концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Саҳий ёз неъматлари.

Рус тилида: 18.25 — Баҳор куйлайди (музикали комедия).

20.00 дан—Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Балет кечаси.

Рус тилида: 20.40—234-рейс (ҳужжатли фильм). 21.00—Польша эстрадасининг концерти. 21.25—Иртиш қирғоқларида (бадиий фильм).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/VIII да Қайнона, 7 VIII да Фарғона тонг отгунча.

КИНО

Берлин томон йўл — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тайга хўжайини — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва кеч 9 яримда).

Жазоловчи — (эрталаб соат 10, кундуз 12,4 ва кеч 9-45 минутда). Севги ва кўз ёши (кундуз 2, кеч 6 ва 8 да)—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ганга ва Жамна — НАВОИЙ (кундуз ва кечқурун).

Йигит ва қиз — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Район болалари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3-15 ва кеч 6-30 минутда)

Тошкент шаҳрида ва жойларга бориб ишлаш учун «КАСКАД» БУТУНИТТИФОҚ ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ТОШКЕНТ ЛОЙИҲА-МОНТАЖ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИГА электрон ва ҳисоблаш техникаси инженерлари, сим ва радиоалоқа инженер ва техниклари, ҳамма разряддаги алоқа монтёрлари, кабельчи-қалайловчилар, мачтачи-такелажчилар, ўлчовчилар, тракторчилар, шоферлар, слесарлар, газ-электр пайвандчилар, бетончилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор райони, Афшон кўчаси, 48-уй (14, 24 автобусларнинг «Пекин», 6, 23 автобусларнинг «Волгоград» бекатлари, телефонлар 77-57-83, 77-03-70. Андижон шаҳар, Навоий проспекти, 162-қурилиш трести, телефон 58-14, Бухоро шаҳар, Ульянов кўчаси, 163-қурилиш трести қошидаги I-СМУ, телефон 4-25-01; Самарқанд шаҳар, Титов кўчаси, 191-уй, телефон 3-23-21, 4-11-32; Чирчиқ шаҳар, 2-микрорайон, Кольцевая кўчаси. Телефон 51-62, 35-73; Наманган шаҳар, 10-қурилиш тресты; Ангрен шаҳар, Янги шаҳарча, 45, 15-квартал, телефон 1-75: Қарши шаҳар, Ленин кўчаси, 13-қурилиш тресты, телефон 45-41 (05 орқали).

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИГА архитектура лойиҳаси, шаҳар ва аҳоли пунктларини планлаштириш, физика (ўзбек тилида), геодезия, расм-чизмачилик, инженер-қурувчи, олий геодезия асоси, фотограмметрия бўйича ўқитувчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 32-уй. Телефон 4-01-95, 4-09-94.

КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, САНОАТ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Узсельхозтехника» бирлашмаси «Узглавремонт»нинг Ремонт заводлари чекланмаган миқдорда трактор двигателларини гарантияли капитал ремонт қилиб беради:

ҚУЙЛИҚ РЕМОНТ ЗАВОДИ (Тошкент шаҳар, Қуйлиқ посёлкаси) — КДМ-46, ДТ-54 двигателларини;

ЛЕНИНСК РЕМОНТ ЗАВОДИ (Ленинск шаҳар, Андижон область, Асака станцияси) — ДТ-37, СМД-14 двигателларини;

ҚЎҚОН РЕМОНТ ЗАВОДИ (Фарғона область, Қўқон шаҳар, Трактор кўчаси, 14-уй) — ДТ-37, СМД-14 двигателлари;

БУХОРО РЕМОНТ ЗАВОДИ (Бухоро шаҳар, Артём кўчаси) —КДМ-46, ДТ-54, ДТ-37 двигателларини.

САМАРҚАНД РЕМОНТ ЗАВОДИ (Самарқанд шаҳар, Дагбит кўчаси, 12-уй) — ДТ-37, ДТ-54 двигателларини;

НУКУС РЕМОНТ ЗАВОДИ (Нукус шаҳар, Заводская кўчаси, 23-уй) — ДТ-37, СМД-14 двигателларини ремонтга қабул қилади.

Шунингдек «Узсельхозтехника» область бирлашмалари қошидаги алмаштириш-техника пунктларига ёки «Узглавремонт» бошқармасига (Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 9-уй) мурожаат қилиш мумкин.

«Узсельхозтехника» бирлашмаси «Узглавремонт».

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА (Тошкент шаҳар ва областда ишлаш учун) шоферлар, электр монтёрлар, автослесарлар, такелажчилар, техник-электриклар, инженер-электриклар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар—64, Педагогическая кўчаси, 75-уй Нижний тупик. Телефон 5-02-26.

Ўзбекистон ССР Журналистлар союзи правлениеси, «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока» газета редакцияларининг коллективлари СССР Журналистлар союзининг аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, «Ташкентская правда» газета редакциясининг бўлим мудири Трофим Миронович СИРОТКИН вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор этадилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337604. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338675, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 333142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42 62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ Б. — 180. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633 Р. 01617.